

Informatiebeleidsplan gemeente Kerkrade 2026-2029

Managementsamenvatting

De gemeente Kerkrade staat voor de uitdaging om haar informatievoorziening voor de periode 2026 tot en met 2029 toekomstbestendig, betrouwbaar en mensgericht in te richten. Een goede, actuele en veilige informatievoorziening is de basis waarop wij goede dienstverlening en bedrijfsvoering bouwen en dus essentieel om inwoners optimaal te bedienen en de organisatie wendbaar te houden.

Dit informatiebeleidsplan biedt richting en houvast voor iedereen die met informatie werkt, van medewerker tot ketenpartner. Het plan is opgebouwd rond vijf strategische sporen:

- **Regievoering ('basis op orde')**: Focus op versterking van IT-architectuur, samenwerking met ketenpartners, digitale duurzaamheid en naleving van wetgeving. Grip op leveranciers is hierbij cruciaal. Daarnaast is er oog voor de bedrijfscontinuïteit en de geopolitieke situatie. Tenslotte professionaliseert de afdeling Informatie en Facility Management verder naar een centrale afdeling die steeds beter tegemoetkomt aan de wensen van de organisatie.

- **Versterking procesmatig werken**: Procesmatig en zaakgericht werken zorgen voor gestructureerde, efficiënte en klantgerichte bedrijfsvoering en dienstverlening. Een cultuurverandering en goede procesmonitoring zijn noodzakelijk om dit te doen slagen.

- **Datagedreven en informatiegestuurd werken**: Data vormen de basis voor beleid, monitoring en evaluatie. De centrale regie op data en het gebruik van interne en externe databronnen versterken de kwaliteit van besluitvorming en dienstverlening. De afdeling Informatie en Facility Management adviseert ook bij de interpretatie van deze data.

- **Digitale volwassenheid en werkplekmodernisering**:

De digitale werkplek wordt verder gemoderniseerd, met nadruk op veiligheid, toekomstbestendigheid en gebruiksgemak. 'SaaS tenzij' blijft leidend, digitale samenwerking wordt versterkt en digitale onder-tekening breder toegepast. Medewerkers worden daarbij ondersteund in digitaal vaardig en veilig handelen.

- **Innovatie en ontwikkeling**: Door in te spelen op technologische en maatschappelijke trends, zoals Common Ground, robotisering en AI, blijft de gemeente wendbaar en efficiënt. Adoptie en organisatie-ontwikkeling zijn randvoorwaarden voor succes.

Het plan sluit aan bij landelijke en Europese wet- en regelgeving, zoals de AVG, Archiefwet, Woo, BIO, AI Act en Data Governance Act. Gemeentelijke beleidskaders, zoals de visies op dienstverlening en bedrijfsvoering, het Lokale Uitvoeringsprogramma Vie, het weerbaarheidsprogramma en het privacy- en informatiebeveiligingsbeleid, vormen de lokale basis.

Monitoring en evaluatie vinden plaats op basis van jaarlijkse evaluaties, zodat het beleid flexibel kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Met dit informatiebeleidsplan zetten we een stap richting een moderne, betrouwbare digitale werkomgeving. Zo versterken we onze dienstverlening, maken we besluitvorming transparanter en blijft de organisatie wendbaar.

Inleiding

Samen bouwen aan een slimme en betrouwbare informatievoorziening

Informatie is de motor van onze dienstverlening en bedrijfsvoering. Zonder actuele, veilige en goed georganiseerde informatie kunnen we onze inwoners, ondernemers en andere organisaties niet optimaal bedienen en onze organisatie niet wendbaar houden. Dit informatiebeleidsplan 2026-2029 is onze routekaart naar een digitale omgeving die betrouwbaar, innovatief en mensgericht is. Het plan geeft richting, schept duidelijkheid en biedt houvast voor iedereen die met informatie werkt – van medewerker tot ketenpartner.

Onze visie

De gemeente Kerkrade ziet informatie als een van haar krachtigste hulpmiddelen. Wanneer informatie betrouwbaar, veilig en goed toegankelijk is, kunnen we inwoners beter helpen, besluiten transparanter maken en als organisatie wendbaar blijven. Met dit informatiebeleidsplan zetten we een stap vooruit richting een toekomst waarin mens en technologie elkaar versterken op een manier die ons dagelijks werk slimmer, eenvoudiger en meer verbonden maakt.

Scope en reikwijdte

Dit informatiebeleidsplan beschrijft de visie, kaders en strategische keuzes voor de informatievoorziening van de gemeente Kerkrade. Het plan:

- Wel:

richt zich op informatiemanagement, informatiebeveiliging, informatievoorziening, privacy, gegevensbeheer, architectuur en technologische ontwikkelingen. Het vormt een strategisch toetsingskader voor investeringen, projecten en beheeractiviteiten.

- Niet:

bevat géén operationele uitvoering; die wordt uitgewerkt in de ICT-projectenkaart 2026-2029.

- Relatie met organisatie:

raakt alle afdelingen en processen en vormt de basis voor samenwerking met ketenpartners en leveranciers. Tegelijkertijd hebben de visies en het beleid van de organisatie ook hun stempel gedrukt op dit informatiebeleid.

Strategische richting

Om onze ambities waar te maken, werken we langs vijf strategische sporen:

- Spoor 1: Regievoering ('basis op orde');
- Spoor 2: Versterking procesmatig werken;
- Spoor 3: Datagedreven en informatiegestuurd werken;
- Spoor 4: Digitale volwassenheid en werkplekmodernisering;
- Spoor 5: Innovatie en ontwikkeling.

Eigenaarschap en governance van informatie

Informatievoorziening is een organisatiebrede verantwoordelijkheid en geen exclusieve verantwoordelijkheid van de afdeling Informatie en Facility Management. Het eigenaarschap van informatie ligt primair in de lijn, bij de proceseigenaren binnen de domeinen Stad, Burger en Bestuur. Zij zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit, actualiteit en het gebruik van informatie binnen hun processen en voor het inzetten van informatie ter ondersteuning van beleidsdoelen en dienstverlening. De afdeling Informatie en Facility Management vervult hierbij een kaderstellende, regisserende en faciliterende rol, onder meer op het gebied van architectuur, archief, informatiebeveiliging, privacy en informatiemanagement.

Om deze verantwoordelijkheidsverdeling te borgen, wordt gewerkt met een heldere governance-structuur waarin proceseigenaren, informatiemanagers en centrale kaders samenkomen. Informatiemanagers fungeren als verbindende schakel tussen de domeinen en de afdeling Informatie en zorgen voor samenhang tussen beleidsdoelen, processen en informatievoorziening. Sturing vindt plaats via reguliere planning- en controlcycli, waarbij informatiekwaliteit en informatiegebruik expliciet onderdeel zijn van de bedrijfsvoering. Op deze wijze wordt informatievoorziening verankerd in het primaire proces en draagt deze aantoonbaar bij aan het realiseren van de organisatiedoelstellingen.

Wettelijke en normatieve kaders

We werken binnen de kaders van de landelijke en Europese wetgevingen en sluiten aan bij landelijke standaarden. Daarnaast zijn gemeentelijke (beleids)kaders van toepassing.

Naar deze wetten en kaders wordt in dit beleidsplan regelmatig, direct en indirect, verwezen. In het laatste hoofdstuk, Beleidskaders en wet- en regelgeving, staat een overzicht van deze wettelijke en normatieve kaders met steeds een korte toelichting.

Monitoring en evaluatie

Voortgang wordt jaarlijks gemonitord en waar nodig gedurende de looptijd bijgesteld. Hoe dit zal gebeuren, is in het hoofdstuk Onderhoud en evaluatie verder uitgewerkt.

Terugblik op het Informatiebeleidsplan 2021-2024

Het vorige informatiebeleidsplan (2021-2024) werd opgesteld tijdens de coronapandemie en legde de basis voor hybride werken, regievoering, ketensamenwerking, datagedreven werken en een extern gerichte dienstverlening. Deze sporen hebben de gemeente geholpen om flexibel in te spelen op wetgeving, technologische ontwikkelingen en maatschappelijke trends.

In dit nieuwe plan bouwen we voort op deze fundamenten. Er is veel bereikt, maar de dynamiek van wetgeving, technologie en klantverwachtingen vraagt om verdere ontwikkeling. De tabel hieronder geeft per spoor een overzicht van de huidige situatie.

Gemeente Kerkrade

...heeft een extern gerichte dienstverlening

...zet in op regievoering en ketensamenwerking

...is een data-gedreven gemeente

Toelichting huidige situatie

De website is in 2025 vernieuwd, er is inmiddels een groot dienstenaanbod (e-formulieren) die de burger of een instelling digitaal kan aanvragen bij de gemeente. Bij het KCC is een nieuwe telefoonoplossing geïmplementeerd.

Afspraken met ketenpartners worden vastgelegd in SLA's. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Burgers en bedrijven dienen aanvragen via dit centrale, digitale punt in.

Eind 2024 was de informatievoorziening binnen onze gemeente nog niet gestandaardiseerd. In het kader van de centralisering van de afdeling Informatie was er een sterke behoefte aan uitbreiding, professionalisering en standaardisering van de informatievoorziening. Daarom heeft er in 2025 een aanbesteding plaatsgevonden om een partner te vinden voor het bouwen van een uniform data-

...faciliteert hybride werken

...heeft de basis op orde

platform. Medio 2025 is gestart met het ontsluiten van diverse gegevensbronnen. Inmiddels zijn de eerste dashboards opgeleverd.

Na de coronaperiode is hybride werken structureel ingebed binnen de organisatie. Medewerkers werken deels thuis en deels op kantoor, waarbij de werkplek wordt afgestemd op de aard van het werk. Daarbij is aandacht voor productiviteit, werk-privébalans en mentale gezondheid. Digitale ondersteuning, zoals digitaal onderhouden, is deels geïmplementeerd.

Er is ingezet op modernisering van de IT-dienstverlening, onder andere door applicaties naar de cloud te brengen. Hierbij is continu oog geweest voor onder andere dienstverlening, veiligheid en kosten.

Spoor 1 - Regievoering ('basis op orde')

1.0 Regievoering als fundament voor de toekomst

Regievoering is een terugkerend thema binnen het gemeentelijk informatiebeleid. In de periode 2021–2024 lag de nadruk op het versterken van de IT-architectuur, het intensiveren van samenwerking met andere gemeenten en ketenpartners, het bevorderen van digitale duurzaamheid en het naleven van steeds striktere wetgeving rond privacy en informatiebeveiliging.

Ook de komende jaren blijven deze aandachtspunten actueel en vragen zij om verdere doorontwikkeling. De GEMMA-architectuur blijft daarbij richtinggevend. De informatiearchitect neemt de verantwoordelijkheid om de interne architectuur verder uit te werken en te bewaken. Integrale afstemming is noodzakelijk om te blijven voldoen aan kaders zoals de BIO2.0, de NIS2 en de eisen rond gegevensbescherming.

Voor de periode 2026–2029 worden nieuwe accenten toegevoegd aan deze doorontwikkeling. Daarnaast zijn er nieuwe ontwikkelingen waar de gemeente op moet inspelen.

1.1 Grip op leveranciers- en contractmanagement

1.1.1 Softwareleveranciers

Voor het beheren van haar softwarepakketten is de gemeente in steeds grotere mate afhankelijk van de dienstverlening van de softwareleverancier. Waar applicaties tot enkele jaren geleden voornamelijk op de eigen servers ('on premise') draaiden, staan zij nu grotendeels in de cloud bij de softwareleverancier zelf. Dit 'Software as a Service' (SaaS)-concept heeft als voordeel dat de gemeente op het gebied van het technische applicatiebeheer ontzorgd wordt: de leverancier verzorgt de updates, technische inrichting en beveiliging.

Die beveiliging wordt steeds belangrijker, omdat de dienstverlening steeds digitaal wordt. Veel inwoners, ondernemers en andere klanten zijn al gewend om digitaal met de gemeente te communiceren en hun zaken digitaal te regelen. Dit zal in de toekomst enkel toenemen. Bovendien worden er steeds meer wettelijke eisen gesteld aan enerzijds de beveiliging van deze applicaties en de gegevensverwerking conform de AVG en anderzijds de functies die de applicaties aan burgers en bedrijven moeten bieden. Zo heeft de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer burgers en bedrijven met ingang van 2026 het recht gegeven om officiële zaken met de overheid digitaal te regelen.

Softwareleveranciers hebben de expertise in huis om te waarborgen dat de gemeentelijke softwarepakketten altijd aan geldende normen voldoen. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om te blijven sturen en controleren of de leveranciers deze taak conform onze wensen en eisen volbrengen.

1.1.2 Veranderende rol Solido

Wij hebben ervoor gekozen om alle ICT-producten en -diensten bij onze ICT-partner Solido onder te brengen. Solido transformeert de komende jaren van een uitvoerende organisatie naar een regieorganisatie. Alle deelnemers aan deze Gemeenschappelijke Regeling zullen voortaan hun ICT- en telefoniegerelateerde producten en diensten via Solido afnemen. Wanneer Solido bepaalde diensten niet zelf kan leveren, zal zij deze namens de deelnemers inkopen bij een (commerciële) marktpartij. Deze werkwijze noemen we regievoeren.

1.2 Doorontwikkeling toekomstbestendig en kwalitatief informatiebeheer

Op het informatiebeheer zijn verschillende wettelijke kaders van invloed, waarvan de Woo, de Wet hergebruik overheidsinformatie en de Archiefwet de belangrijkste zijn. In 2027 treedt de nieuwe Archiefwet in werking, die onder meer de overbrengingstermijn van blijvend te bewaren informatie verkort van twintig naar tien jaar en strengere eisen stelt aan digitale duurzaamheid. Daarnaast verplicht de Woo gemeenten tot actieve openbaarmaking van onder meer besluiten, vergaderstukken en convenanten. Voor de gemeente Kerkrade zijn deze ontwikkelingen niet enkel een wettelijke verplichting, maar ook een aanleiding om het informatiebeheer strategisch te positioneren. Duurzame toegankelijkheid, transparantie en betrouwbaarheid vormen daarbij het fundament. Informatie moet gedurende de gehele levenscyclus vindbaar, beschikbaar, leesbaar en interpreteerbaar blijven – van creatie tot en met vernietiging of overbrenging.

Daarom werkt de gemeente volgens het principe van archiving by design: processen, systemen en werkafspraken worden vanaf het begin zo ingericht dat archivering, openbaarmaking, bewaartermijnen en vernietiging integraal zijn geborgd. Openbaarheidsbeperkingen worden tijdig en zorgvuldig bepaald, zodat overbrenging naar de archiefbewaarplaats efficiënt en rechtmatig kan plaatsvinden. Archivering

en publicatieprocessen sluiten op elkaar aan, waardoor actieve openbaarmaking structureel onderdeel wordt van het primaire proces in plaats van een afzonderlijke handeling achteraf.

Vanaf 2026 vervult het Historisch Centrum Limburg de rol van toezichhoudend archivaris en fungeert het als archiefbewaarplaats voor digitaal en fysiek overgebrachte archiefbescheiden. Dit onafhankelijke toezicht waarborgt dat de gemeente niet alleen voldoet aan wettelijke eisen, maar ook structureel werkt aan een transparante, controleerbare en toekomstbestendige informatiehuishouding.

1.3 Crises, rampen en geopolitieke ontwikkelingen

1.3.1 Risico's voor de bedrijfscontinuïteit

We leven in een tijd van toenemende internationale spanningen, digitale dreigingen en onzekerheden in de leveringsketen van technologie. Daarnaast kunnen rampen, zowel veroorzaakt door de mens als door de natuur, de bedrijfsvoering flink ontregelen, terwijl de gemeente juist in crises een belangrijke rol speelt.

Een gemeentelijke werkgroep heeft daarom de weerbaarheidsopgave opgesteld. Dit Maatschappelijk Weerbaarheidsprogramma biedt een strategisch-tactisch kader om de lokale samenleving beter voor te bereiden op langdurige verstoringen en crisissituaties. De BIO en de NORA zijn de richtlijnen voor informatiebeveiliging en procescontinuïteit.

Bovendien worden in de periode 2025-2026 de bedrijfscontinuïteitsstrategie en het onderliggende crisismanagementplan vastgesteld. Hierin staat beschreven hoe de gemeente haar kritieke processen voortzet bij verstoringen.

Dergelijke verstoringen kunnen ertoe leiden dat digitale toepassingen tijdelijk niet beschikbaar zijn. Dit, terwijl informatie steeds meer digitaal ontsloten is en processtappen steeds vaker (geautomatiseerd) worden uitgevoerd in digitale systemen. Er zal daarom geborgd moeten worden dat de informatievoorziening ook tijdens zo'n noodsituatie beschikbaar, betrouwbaar en veilig is, bijvoorbeeld door kritische informatie ook analoog voorhanden te hebben en 'back up'-processen te beschrijven. Hiermee wordt voldaan aan de eisen van Business Continuity management (BCM).

De VNG adviseert, tenslotte, om de datanoodbevoegdheid te verwerken in gemeentelijke crisis- en rampenbestrijdingsplannen. Dit stelt de gemeente in staat om in uitzonderlijke situaties snel en rechtmatig toegang te krijgen tot relevante data van derden.

1.3.2 Geopolitiek en afhankelijkheid

In de gemeente Kerkrade worden veel Microsoftoplossingen gebruikt. Dat gaat verder dan alleen het besturingssysteem Windows, denk bijvoorbeeld ook aan Azure AD, waarmee gebruikers beveiligd kunnen inloggen op de applicaties waarin zij werken.

In 2025 meldde Binnenlands Bestuur dat 93% van de door hen ondervraagde gemeenten zich zorgen maakt om de Cloud Act, een Amerikaanse wet die Microsoft verplicht om op verzoek data van Europese klanten te overhandigen aan de Amerikaanse overheid. De VNG adviseert gemeenten om niet abrupt te stoppen met het gebruik van Big Tech, maar pleit voor een landelijke strategische aanpak om digitale autonomie te vergroten. De gemeente Kerkrade zal de ontwikkelingen rondom deze aanpak blijven volgen.

Op de korte tot middellange termijn dient de gemeente Kerkrade wel risicobewust naar de bedrijfssoftware te kijken en in de SLA-afspraken met ICT-leveranciers en cloudaanbieders expliciete aandacht te hebben voor privacy, (data)veiligheid en open standaarden. Voor wat betreft de operating systemen kan gemeente Kerkrade alleen zelfstandig besluiten over de bedrijfssoftware. Voor overige soft- en hardware blijft de gemeente afhankelijk van strategische IT-partner Solido.

1.4 Verdere professionalisering afdeling Informatie & Facility Management

De visie op bedrijfsvoering stelt dat de afdeling Informatie en facility management andere afdelingen faciliteert, adviseert en waar nodig taken en verantwoordelijkheden overneemt. Voor informatieplannen en initiatieven met een ICT-component waarvan de budgettering elders in de organisatie ligt, heeft de afdeling enkel een adviserende en regievoerende rol. Concreet vertaalt de afdeling de informatiebehoeften van de gemeentelijke werk- en bedrijfsprocessen naar passende informatievoorzieningen. Ze is onder andere verantwoordelijk voor archief- en informatiebeheer, advisering, functioneel applicatiebeheer, datagedreven werken, deelname aan projecten en concernbrede taken zoals informatiebeveiliging en privacy. In het Afdelingsplan Informatie & Facility Management 2026 worden de strategische informatiebeleidsdoelen vertaald naar projecten. Ook is geborgd op welke wijze de afdeling zich moet doorontwikkelen om deze projecten en kerntaken succesvol uit te voeren.

1.4.1 Verdere centralisering: aansluiting domein Stad

De gemeente heeft bewust gekozen voor een organisatiebrede centralisatie van informatiemanagement en functioneel beheer. Twee informatiedisciplines die nog in hun geheel bij het domein Stad belegd zijn, zijn geo-informatie en het functioneel beheer van een aantal taakspecifieke applicaties. Beide disciplines vragen om specialistische kennis, op technisch vlak en in de interpretatie van (de ruimtelijke component) van geografische data.

Voor functioneel beheer wordt gestreefd naar een uniforme, professionele en toekomstbestendige aanpak. Het doel daarbij is om de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening te versterken. Door verdere centralisatie en optimalisatie wordt het applicatiebeheer professioneler en efficiënter.

Geo-informatie verdient hierbij bijzondere aandacht. Deze discipline vormt een strategische kernvoorziening voor de gemeente. Door informatie te verbinden aan locatie ontstaat samenhang tussen beleid, uitvoering en beheer, waardoor de gemeente integraal, gebiedsgericht en datagedreven kan sturen op de fysieke leefomgeving. Betrouwbare en actuele geo-informatie versterkt de kwaliteit van besluitvorming, vergroot de effectiviteit van uitvoering en ondersteunt transparante verantwoording richting bestuur en inwoners, onder andere in het kader van de Omgevingswet.

1.4.2 Serviceniveaus functioneel applicatiebeheer

Functioneel beheer van de vele applicaties, systemen en gegevens- en informatie-uitwisseling is noodzakelijk voor het goed functioneren van de bedrijfsprocessen en de gemeentelijke dienstverlening. Om deze werkzaamheden beheersbaar te houden en de verwachtingen van de organisatie in te kaderen, zijn de applicaties die door de afdeling beheerd worden onderverdeeld in een drietal serviceniveaus:

- Goud

Applicaties in het gouden serviceniveau zijn kritisch en strategisch: ze zijn onmisbaar voor primaire processen of wettelijke taken en vereisen hoge beschikbaarheid, strakke continuïteit en intensief beheer.

- Zilver

Het zilveren serviceniveau omvat applicaties die belangrijk zijn voor de organisatie, maar waarvan tijdelijke uitval beheersbaar is. Deze systemen vragen regelmatig functioneel beheer en een standaard wijzigingsproces.

- Brons

Het bronzen serviceniveau betreft ondersteunende of 'nice-to-have' applicaties, zoals interne kennisbanken of sociale media. Voor deze systemen gelden beperkte eisen aan beschikbaarheid en beheer, met eenvoudige procedures en minimale documentatie.

In het stuk Indeling applicaties en dienstverlening functioneel beheer zal het overzicht van de applicaties en de bijbehorende serviceniveaus verder worden uitgewerkt. Hierin staat ook hoe deze serviceniveaus in de praktijk worden toegepast.

Kernpunten - Spoor 1

- De gemeente versterkt en moderniseert de komende jaren de IT-architectuur.
- Toegenomen afhankelijkheid van (software)leveranciers vraagt om strakker contract- en leveranciersmanagement.
- Solido blijft de ICT-uitvoerder en koopt ICT-diensten centraal in als regionale regievoerder.
- De nieuwe Archiefwet (2027) en andere wettelijke kaders vragen om een duurzaam toegankelijke, transparante en betrouwbare informatievoorziening. Dit wordt gewaarborgd door het principe van archiving by design.
- De aandacht voor weerbaarheid en bedrijfscontinuïteit in dit beleidsplan sluit aan op de bredere gemeentelijke weerbaarheidsopgave, waarin informatievoorziening een cruciale rol vervult. Aandachtspunt hierbij is dat digitale informatie en systemen niet altijd voorhanden zijn in crisissituaties.
- Big tech-afhankelijkheid wordt strategisch gevolgd; privacy, open standaarden en data-veiligheid blijven cruciaal.
- De afdeling Informatie en Facility Management blijft professionaliseren, o.a. via centralisatie en het toepassen van serviceniveaus in het functioneel beheer.

Spoor 2 – Versterking procesmatig werken

2.1 Procesmatig werken als fundament voor wendbare en klantgerichte dienstverlening

Gemeente Kerkrade wil haar dienstverlening toegankelijk, efficiënt en afgestemd op de behoeften van burgers, ondernemers en instellingen vormgeven. Procesmatig werken helpt daarbij: het biedt houvast bij het gestructureerd organiseren en continu verbeteren van dienstverlening, met een verhoogde klantwaarde als concrete doelstelling. Daarbij draait het niet alleen om processen zelf, maar juist ook om de samenwerking tussen mensen, systemen en middelen.

Deze werkwijze maakt het mogelijk om dienstverlening persoonlijk te maken waar nodig en digitaal waar het kan, met oog voor veiligheid, betrouwbaarheid en transparantie. Een goede inrichting en borging van processen maakt het mogelijk om de klant beter te ondersteunen, sneller en consistent te reageren, en maatwerk te leveren wanneer de situatie daarom vraagt.

2.2 Samenhangende procesinrichting en cultuurverandering

Procesmatig werken vraagt om een inrichting die afdelingen soepel laat samenwerken en voldoende wendbaar is om mee te bewegen met veranderingen. Door processen binnen een organisatiebrede procesarchitectuur op elkaar af te stemmen, ontstaat een samenhangend geheel waarin duidelijk is hoe processen zich tot elkaar verhouden en waar informatie wordt vastgelegd. Daarbij worden rollen en verantwoordelijkheden expliciet belegd, zodat iedereen weet wie waarvoor verantwoordelijk is en processen consistent kunnen worden uitgevoerd en verbeterd.

Deze integrale benadering vraagt om een cultuurverandering: van incidenteel en persoonsafhankelijk handelen naar systematisch verbeteren. Daarbij is het belangrijk dat medewerkers hun rol in processen begrijpen en dat procesverantwoordelijken, samen met andere betrokkenen, actief verantwoordelijkheid nemen voor de inrichting, uitvoering en doorontwikkeling. Procesmanagement krijgt daarmee een vanzelfsprekende plek in het dagelijks handelen binnen de organisatie.

De eerste stap die de gemeente zet, is het (verder) in kaart brengen van de bedrijfsprocessen. Enerzijds worden de processen op handelningsniveau beschreven in een procesmanagementsysteem. Dit verschaft inzicht in de specifieke stappen die uitgevoerd moeten worden tijdens een werkproces. Anderzijds wordt in een gemeentelijk informatiemodel per proces beschreven waar welke informatie zich bevindt, wie daarvan de proceseigenaar is en welke bewaar- en vernietigingstermijnen er aan deze informatie gebonden zijn.

2.3 Zaakgericht werken

Het verder implementeren en verankeren van zaakgericht werken is de komende jaren een belangrijke opgave voor de gemeente. Dit sluit aan bij de ambitie om processen uniform en transparant in te richten. Zaakgericht werken vormt een concrete uitwerking van procesmatig werken en vertaalt deze principes naar de dagelijkse praktijk. Elke aanvraag, melding of dienst wordt behandeld als een zaak met een duidelijk proces, vaste stappen en een centraal digitaal dossier. Dit zorgt voor transparantie, traceerbaarheid en een uniforme werkwijze.

De overgang van documentgericht naar zaakgericht werken creëert overzicht en samenhang. Hierdoor kan de informatievoorziening worden verbeterd. Toegankelijke en goed gestructureerde dossiers waarborgen immers de betrouwbaarheid in de afhandeling van zaken. Daarnaast draagt zaakgericht werken bij aan het optimaliseren van de bedrijfsvoering door standaardisatie van processen, wat leidt tot een efficiëntere en consistentere werkwijze, minder fouten en snellere doorlooptijden.

2.4 Urgentie voor de afdeling Informatie en facility management

De afdeling Informatie en Facility Management vervult een coördinerende rol in het standaardiseren, beschrijven en implementeren van processen die essentieel zijn voor informatievoorziening, gegevensbeheer en dienstverlening. De opzet, het bestaan en de werking van processen wordt ook getoetst door audits. Dit benadrukt het belang van een procesinrichting waarin processen actueel zijn, verantwoordelijkheden helder zijn belegd, uitvoering aantoonbaar is, en medewerkers goed zijn toegerust om hun rol in het proces te vervullen.

2.5 Doorkijk naar 2029: procesmatig werken als vanzelfsprekendheid

Om procesmatig werken verder te versterken, zet gemeente Kerkrade de komende jaren in op slimme procesmonitoring. Aan de hand daarvan zal worden verkend of processen (deels) ingericht kunnen worden op basis van klantreizen en levensgebeurtenissen, zodat dienstverlening in de toekomst proactiever en persoonlijker kan worden vormgegeven. Door procesdata te gebruiken voor het signaleren van trends en het onderbouwen van verbetermaatregelen, ontstaat een lerende organisatie die haar dienstverlening steeds beter afstemt op de behoeften van burgers.

Standaardprocessen worden waar mogelijk geautomatiseerd, zodat medewerkers zich kunnen richten op complexere taken en menselijk contact kunnen inzetten waar dat het meeste waarde toevoegt. Flexibiliteit in procesinrichting maakt het mogelijk om snel in te spelen op veranderende wet- en regelgeving.

De gemeente ontwikkelt zich daarmee naar een organisatie waarin procesmatig werken en zaakgericht werken niet alleen geborgd, maar ook vanzelfsprekend zijn. Auditbestendigheid, transparantie en digitalisering zijn leidende principes. Daarmee worden de dienstverlening en bedrijfsvoering naar een steeds hoger niveau getild.

Kernpunten - Spoor 2

- Procesmatig biedt houvast om dienstverlening gestructureerd te organiseren en continu te verbeteren, met een verhoogde klantwaarde als concrete doelstelling.
- Een organisatiebrede cultuurverandering is nodig: van ad-hoc handelen naar systematisch verbeteren, waarbij medewerkers hun vastgelegde rol vervullen en procesverantwoordelijken hun verantwoordelijkheid actief invullen.
- Zaakgericht werken wordt verder verankerd voor een transparante, uniforme en traceerbare digitale procesafhandeling.
- De afdeling Informatie en facility management speelt een coördinerende rol.
- Doorkijk naar 2029: procesmonitoring, data-inzet en (deel)automatisering maken een lerende organisatie mogelijk.

Spoor 3 – Datagedreven en informatiegestuurd werken

3.1 Datagedreven fundament

Effectief beleid en efficiënte bedrijfsvoering zijn beide gestoeld op betrouwbare informatie. Aan de hand van data kan de maatschappelijke werkelijkheid gemeten worden. Dit biedt een basis voor goede beleidsvoorbereiding, prioritering, monitoring en evaluatie. Concreet betekent dat bijvoorbeeld dat de missie van de gemeente Kerkrade om binnen 20 jaar minimaal een 'gemiddelde stad' te zijn alleen te monitoren en te meten is met betrouwbare en zorgvuldig geëvalueerde data. Maar ook in breder perspectief kan data bijdragen aan goed onderbouwde beleidsvorming en adequate bedrijfsvoering. Daarom wordt het datagedreven en informatiegestuurd werken de komende jaren verder uitgebreid en doorontwikkeld, en business intelligence binnen de gemeente Kerkrade verder vormgegeven.

3.2 Regie op data

Om datagedreven en informatiegestuurd te kunnen werken, is het noodzakelijk om grip op data te hebben én te houden. Hierbij geldt dat datagedreven werken zorgt voor de beschikbaarheid van de juiste data, terwijl informatiegestuurd werken richting geeft aan de duiding en toepassing ervan in beleid en uitvoering. Voor beide is het van belang dat data volledig, actueel, betrouwbaar en beschikbaar zijn. Datatoegankelijkheid is daarbij essentieel.

3.2.1 Eigenaarschap en samenhang in gegevensbeheer

Eigenaarschap over cruciale gegevens is randvoorwaardelijk om duurzame toegankelijkheid in de toekomst te borgen. De centrale regie op data ligt bij de afdeling Informatie en facility management. Een datawarehouse faciliteert de integratie en uitwisseling van data en fungeert als betrouwbare bron (één versie van de waarheid). Het streven is om alle data waar de gemeente eigenaar van is hierin samen te brengen. Het gaat hier om data van alle domeinen, zoals basisregistraties (domein Bestuur), sociale voorzieningen (domein Burger), en geo-data (domein Stad). Dit past bij de tendens dat maatschappelijke uitdagingen steeds meer domeinoverstijgend zijn, waarvan het project Kerkrade-Oost een illustratief voorbeeld is. Een informatievoorziening die daarop aansluit, biedt meer strategische kansen. Daarnaast maken we slim gebruik van externe en openbare databronnen, waar mogelijk via API's. Dit voorkomt dubbele registraties en vergroot de actualiteit en betrouwbaarheid van informatie. De principes van Common Ground vormen hierbij het uitgangspunt. Tegelijkertijd moet voorkomen worden dat grip en eigenaarschap op data verloren gaat bij het inzetten van externe datadiensten. Deze datasoevereiniteit vergemakkelijkt bovendien het nakomen van de eisen van de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who). Bij uitbesteding van deze diensten zullen worden daarom duidelijk afspraken vastgelegd over eigenaarschap, kwaliteitseisen en (terug)leververplichtingen.

3.2.2 Geo-datagedreven werken

Geo-informatie vormt een essentieel onderdeel van het datagedreven werken binnen de gemeente Kerkrade. Een groot deel van de gemeentelijke informatie heeft een locatiecomponent en krijgt meerwaarde wanneer deze ruimtelijk wordt ontsloten, gevisualiseerd en geanalyseerd. Door geo-informatie structureel te benutten in beleid, uitvoering en beheer ontstaat beter inzicht in effecten, samenhang en de consequenties van keuzes. De gemeente werkt daarom toe naar een situatie waarin geo-informatie niet langer een specialistische voorziening is, maar een vanzelfsprekend hulpmiddel binnen het dagelijks werk van medewerkers en bestuur. Hiermee wordt het een integraal onderdeel van datagedreven werken, wat bijdraagt aan transparante en goed onderbouwde afwegingen en het vermogen om sneller, consistent en domeinoverstijgend te handelen.

Deze ontwikkeling sluit aan bij de landelijke beweging om te komen tot een samenhangend beeld van de leefomgeving. In de meerjarenvizie Zicht op Nederland en het programma ZoN Datafundament werkt het ministerie van VRO aan een toekomstvast, flexibel en uniform geo-datafundament. Deze visie benadrukt dat betrouwbare en breed beschikbare gegevens over de fysieke leefomgeving noodzakelijk zijn om in heel Nederland datagedreven samen te werken aan grote maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw, klimaatadaptatie, mobiliteit, energie en leefbaarheid. Ook voor Kerkrade geldt dat verantwoord omgaan met de beschikbare ruimte alleen mogelijk is wanneer we beschikken over actuele, betrouwbare en toegankelijke geo-informatie. Dit ondersteunt niet alleen beleidsvorming en uitvoering, maar ook participatie en democratische legitimiteit: inwoners en partners krijgen beter inzicht in keuzes, afwegingen en de onderliggende feiten.

Een volgende ontwikkelstap binnen het geo-datagedreven werken is de inzet van digitale tweelingen (digital twins). Dit zijn digitale, vaak driedimensionale en in toenemende mate voorspellende representaties van de fysieke leefomgeving, waarin data uit basisregistraties, sensoren, modellen en beleidsinformatie samenkomen. Digitale tweelingen maken het mogelijk om scenario's door te rekenen, beleidsalternatieven te vergelijken en ruimtelijke ingrepen vooraf inzichtelijk te maken. Daarmee versterken zij de kwaliteit van besluitvorming en ondersteunen zij participatie door complexe informatie begrijpelijk te visualiseren voor bestuur, inwoners en samenwerkingspartners.

Door de informatiepositie van alle betrokkenen te versterken, ontstaat een stevig fundament onder een wendbare, transparante en toekomstgerichte informatievoorziening. Geo-datagedreven werken vormt daarmee een onmisbare bouwsteen voor de gemeentelijke ambitie om beter onderbouwde, integrale en duurzame besluiten te nemen.

3.3 Informatieproducten en advies op maat

De afdeling Informatie en Facility Management heeft een centrale rol in het datagedreven werken binnen de organisatie. Vanuit haar regierol is het de taak van de afdeling om data om te zetten in waardevolle informatie. De afdeling informatie vervult hiermee ook een brugfunctie tussen de informatiebehoefte vanuit de organisatie en de beschikbare data.

Op basis van de beschikbaarheid van data, kan de afdeling op verschillende manieren bijdragen aan datagedreven werken. Allereerst ontsluit de afdeling Informatie de intern beschikbare gegevens, zoals basisregistraties en data uit het datawarehouse, en voorziet deze van duiding. Wanneer interne data niet voorhanden is, wordt beoordeeld of externe en openbare data geschikt en betrouwbaar is. Indien

zowel interne als externe bronnen ontbreken of onvoldoende betrouwbaar zijn, kan de afdeling zorgen voor de totstandkoming van nieuwe data, middels (statistisch) onderzoek, al dan niet adviserend. De gecreëerde informatie kan in verschillende vormen aangeboden worden, afhankelijk van de noodzaak en behoefte: van eenvoudige rapportages of datasets tot interactieve dashboards. Los van deze producten, behoudt de afdeling Informatie altijd een regie- en adviserende rol om de privacy, datakwaliteit en (statistische) betrouwbaarheid te borgen. Het is van belang dat de afdeling Informatie en Facility Management haar centrale regierol uitdraagt. Zo wordt datagedreven werken niet alleen effectief en waardevol, maar wordt het ook zorgvuldig en binnen de kaders uitgevoerd.

Kernpunten - Spoor 3

- Betrouwbare, actuele en toegankelijke data zijn essentieel voor (domeinoverstijgend) beleid, monitoring en uitvoering.
- Een datawarehouse faciliteert de integratie en uitwisseling van data en vormt daarmee een betrouwbare bron waarin alle gegevens waarvan de gemeente eigenaar is, samenkomen.
- Conform de principes van Common Ground worden open data zoveel mogelijk via API-koppelingen ontsloten om altijd de meest betrouwbare data voorhanden te hebben.
- Geo-informatie krijgt een structurele rol: van specialistisch instrument naar integraal onderdeel van besluitvorming, binnen landelijke en Europese richtlijnen.
- De afdeling Informatie ondersteunt de organisatie door data om te zetten naar informatieproducten en geeft hierover advies.

Spoor 4 - Digitale volwassenheid en werkplekmodernisering

4.0 Van hybride werken naar digitale volwassenheid

Hybride werken was al een van de sporen in het Informatiebeleidsplan 2021–2024. Hoewel thuiswerken al mogelijk was, kreeg digitaal en locatieonafhankelijk werken door de coronapandemie een enorme impuls. Thuiswerken werd (deels) verplicht, terwijl de werkzaamheden en samenwerking met collega's en ketenpartners gewoon moesten doorgaan.

Sindsdien is hybride werken niet meer weg te denken. De komende jaren blijven we de digitale voorzieningen verbeteren en steeds verder groeien in onze digitale volwassenheid. Digitale volwassenheid houdt in dat digitale voorzieningen niet alleen aansluiten bij gebruikerswensen en ICT-ontwikkelingen, maar vanaf het begin worden ontworpen met aandacht voor privacy, informatiebeveiliging en toekomstbestendigheid. Het vraagt om consistente keuzes in techniek, procesinrichting en gedrag.

Om het digitaal plaatsonafhankelijk werken te blijven moderniseren zijn de volgende stappen van belang. Een verdere uitwerking hiervan landt in de projectenkalender.

4.1 Veilig, zorgvuldig en toekomstbestendig ingericht

De digitale werkplek moet medewerkers ondersteunen in veilig, zorgvuldig en efficiënt werken. Hierbij zijn de uitgangspunten uit het gemeentelijke privacybeleid en het strategisch informatiebeveiligingsbeleid leidend. Denk hierbij aan onder andere privacy by design, dataminimalisatie, risicogestuurd werken en het waarborgen van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie.

De digitale werkplek is daarmee meer dan alleen techniek. Het is verworden tot een strategische voorwaarde om onze dienstverlening betrouwbaar te houden, zorgvuldig met persoonsgegevens om te gaan en te blijven voldoen aan wet- en regelgeving. Dat lukt alleen wanneer zowel de systemen als de bijbehorende processen op een consistente en doordachte manier zijn ingericht.

4.2 Werkplekmodernisering en 'SaaS tenzij'

De digitale werkplek wordt verder gemoderniseerd, om blijvend de meest veilige, toekomstbestendige en gebruiksvriendelijke omgeving te bieden die aansluit bij de behoeften van de medewerker.

Het uitgangspunt 'SaaS tenzij' blijft leidend: applicaties staan waar mogelijk in de cloud, waarbij de leveranciers het technische beheer en de beveiliging verzorgen. Dit vergt wel een strakke regie op die leveranciers, zoals uitgediept in Spoor 1 van dit beleidsplan. Nieuwe oplossingen worden alleen ingezet wanneer zij aantoonbaar voldoen aan de vereiste beveiligingsstandaarden, binnen Europa worden gehost en passen binnen de gemeentelijke privacy- en beveiligingskaders. Wij blijven hierover ook altijd in gesprek met onze strategische partners.

4.3 Digitale samenwerking en eenduidige procesafspraken

Digitale samenwerking met ketenpartners blijft een belangrijk speerpunt. Moderne samenwerkingsplatforms worden benut om gegevens veilig, snel en transparant uit te wisselen. Het contact met onze ketenpartners gebeurt al deels digitaal via diverse samenwerkingsapplicaties. Efficiënte, transparante en veilige gegevensuitwisseling staat hierbij centraal. De organisatie blijft investeren in het verbeteren van digitale samenwerking, zodat processen soepel verlopen en informatie veilig gedeeld kan worden. Daarnaast stimuleert de gemeente papierloos werken en wordt digitale ondertekening verder toegepast waar dit juridisch en procesmatig relevant is. Dit zorgt voor een efficiënte en uniforme digitale werkwijze waarin de veiligheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie altijd geborgd zijn.

4.4 Een digitaal vaardige en weerbare organisatie

Menselijk handelen blijft in grote mate bepalend voor informatieveiligheid. Datalekken en beveiligingsincidenten hebben vaak een menselijke fout als oorzaak. Daarom zet de gemeente in op digitale bewustwording, vaardigheden en veilig gedrag van medewerkers. Door training, heldere verwachtingen en continue aandacht voor privacy en informatiebeveiliging groeit Kerkrade toe naar een organisatie waarin digitaal plaatsonafhankelijk werken niet alleen mogelijk is, maar ook zorgvuldig, veilig en professioneel gebeurt. Hiermee wordt informatieveiligheid een gedeelde verantwoordelijkheid en een vanzelfsprekend onderdeel van de dagelijkse praktijk.

Kernpunten - Spoor 4

- De gemeente Kerkrade zet de komende jaren in op het vergroten van de digitale volwassenheid.
- Bij de modernisering van de werkplek is er oog voor veiligheid, toekomstbestendigheid en gebruiksgemak.
- 'SaaS tenzij' is leidend: applicaties staan waar mogelijk in de cloud, waarbij de leveranciers het technische beheer en de beveiliging verzorgen.
- Veilige en moderne digitale samenwerking met ketenpartners blijft een belangrijk speerpunt.
- Papierloos werken wordt gestimuleerd.
- De gemeente zet in op digitale bewustwording om privacy- en beveiligingsincidenten te voorkomen.

Spoor 5 - Innovatie en ontwikkeling

5.0 Grip op de uitdagingen van morgen

Voortdurende innovatie en ontwikkeling in onze informatievoorziening zijn nodig om als gemeente actuele vraagstukken slimmer aan te pakken en voorbereid te blijven op wat er op ons afkomt. Door bewust in te zetten op digitale vernieuwing vergroten we onze slagkracht en sluiten we beter aan op de verwachtingen van inwoners en partners. Zo groeit de informatievoorziening uit tot een strategisch middel dat richting geeft aan de uitdagingen die voor ons liggen.

5.1 Common Ground

Al in 2017 presenteerden enkele Nederlandse gemeenten samen met VNG Realisatie de informatiekundige visie Common Ground: een gezamenlijke aanpak om de gemeentelijke informatievoorziening eenvoudiger, flexibeler en slimmer te organiseren. Deze visie is inmiddels uitgegroeid tot het VNG-programmaplan Common Ground 2025, dat gemeenten een strategisch kader biedt om meer grip op IT te krijgen, stijgende kosten op te vangen en de digitale dienstverlening te versterken. Het centrale principe is dat gegevens losgekoppeld worden van de applicaties en processen waarin deze gegevens gebruikt worden. Zij worden alleen bij de bron opgeslagen. Een SWOT-analyse van Common Ground is aan dit beleidsplan toegevoegd als Bijlage 2.

5.1.1 Van analyse naar strategische keuzes

De (verdere) implementatie van Common Ground biedt Kerkrade aanzienlijke kansen om de informatievoorziening te moderniseren. Dit slaagt echter alleen met gerichte bestuurlijke keuzes. De sterke punten, zoals meer regie op data, betere stuurinformatie en een wendbaar applicatielandschap, vormen een solide basis om de gemeentelijke ambities op het gebied van dienstverlening, gegevenskwaliteit en (digitale) wendbaarheid te realiseren.

De beperkingen van de huidige systemen, waaronder de ingrijpende afbouw van centrale voorzieningen zoals traditionele gegevensmagazijnen, maken duidelijk dat een moderne, modulair opgebouwde architectuur noodzakelijk is en dat governance, fasering en prioritering cruciaal zijn om Common Ground succesvol door te voeren.

De ontwikkelingen buiten de organisatie, zoals landelijke standaardisatie, meer aandacht voor publieke waarde en compliance, bieden Kerkrade de kans om mee te bewegen met een bredere vernieuwingsslag die ons helpt sneller te innoveren en risico's beheersbaar te houden. Tegelijkertijd vraagt dit om zorgvuldige keuzes, omdat technologische complexiteit, het risico op versnippering en de afhankelijkheid van andere partijen invloed hebben op de besluiten die we als organisatie moeten nemen.

Voor de komende jaren betekent dit dat Kerkrade moet besluiten welke onderdelen van de informatievoorziening worden afgebouwd, welke principes leidend worden in de nieuwe architectuur, en welke investeringen en organisatorische randvoorwaarden nodig zijn om de transitie beheersbaar en haalbaar te maken. Deze keuzes bepalen de koers en het realisatietempo van Common Ground binnen de gemeente.

5.2 Robotisering en kunstmatige intelligentie (AI)

In een tijd waarin de druk op gemeentelijke capaciteit en middelen toeneemt, bieden robotisering en kunstmatige intelligentie (AI) kansen om de uitvoeringskracht van de organisatie te versterken. Gemeente Kerkrade verkent actief de mogelijkheden om met dergelijke oplossingen de gemeentelijke dienstverlening slimmer, toegankelijker en efficiënter te maken op een veilige, transparante en verantwoorde manier. Robotisering en AI worden daarbij gezien als ondersteunende technologieën die kunnen bijdragen aan taakverlichting. Ondanks dat beide technologieën voor hetzelfde doel worden ingezet, bereiken

ze dit doel op verschillende manieren. Robotisering richt zich op het automatiseren van routinematige, repeterende taken, terwijl kunstmatige intelligentie patronen herkent om complexere beslissingen en interacties te ondersteunen.

5.2.1 Robotisering

Robotisering richt zich op het betrouwbaar automatiseren van gestandaardiseerde processtappen binnen bestaande systemen en workflows. Dit levert snelle efficiëntiewinst op in backofficeprocessen, met directe capaciteitsverlichting en foutreductie. Voorbeelden zijn RPA-scripts die gegevens uit e-mails en formulieren registreren, geautomatiseerde workflowstappen in softwarepakketten en het synchroon houden van basisgegevens tussen systemen. De toepassing staat in de praktijk al verder dan AI: veel leveranciers bieden automatiseringsfuncties die veilig en snel inzetbaar zijn binnen bestaande processen.

5.2.2 Kunstmatige intelligentie

AI voegt intelligentie toe aan processen door patronen te herkennen, van data te leren en menselijk handelen te ondersteunen bij complexere taken. De inzet vraagt zorgvuldige kaders en gefaseerde introductie via pilots om toepasbaarheid, ethiek, betrouwbaarheid en publieke waarde te borgen. Voorbeelden zijn automatische toetsing aan kaders en wetten, een chatbot op de website en dienstverlenende hologrammen. Waar robotisering processen versnelt, richt AI zich op slimmere analyse, betere interactie met inwoners en besluitondersteuning.

De AI Kaders Gemeente Kerkrade (2025) leggen uitgangspunten vast voor transparantie, menselijke regie, privacy, informatieveiligheid en inclusiviteit. Zo neemt AI nooit zelfstandig besluiten met juridische of financiële gevolgen en worden hoog-risico algoritmes opgenomen in het landelijke algoritmeregister. Daarnaast wordt er AI-beleid ontwikkeld, om daarmee verder richting te geven aan een zorgvuldige, veilige en verantwoorde inzet van AI binnen de gemeente.

5.2.3 Samenwerking en ontwikkeling

De gemeente Kerkrade verkent robotiseringskansen met leveranciers, om enkele processen op korte termijn te robotiseren. Parellel daaraan werkt de gemeente het gebied van AI-(door)ontwikkeling nauw samen met partners in de regio. Deze samenwerking is gericht op gezamenlijke ontwikkeling van AI-gebruiksscenario's, kennisdeling en het opstellen van gedeelde randvoorwaarden. Ook communicatie wordt afgestemd: richting inwoners, bedrijven, ketenpartners en intern binnen de organisatie, zodat helder is wat de gemeente wel en niet met AI doet. De kerngroep richt zich op toepassingen die aantoonbare publieke waarde creëren en de menselijke maat respecteren, in lijn met het overheidsbrede standpunt over generatieve AI. Alle toepassingen worden getoetst aan juridische, ethische en maatschappelijke kaders, zodat veiligheid en transparantie altijd geborgd blijven.

5.3 Trends voor de gemeentelijke dienstverlening

Nieuwe digitale bouwstenen ontstaan vaak als reactie op maatschappelijke ontwikkelingen, veranderende wet- en regelgeving, technologische kansen of de toenemende 'digivaardigheid' van inwoners en ondernemers. Ze vullen praktische behoeften in, zoals veiligere identificatie, betere toegang tot informatie, gestandaardiseerde uitwisseling en collectieve voorzieningen die schaalvoordeel bieden. Hieronder volgt een overzicht van overige ontwikkelingen waarop gedurende de looptijd van dit beleidsplan wordt georiënteerd en, waar wenselijk en mogelijk, al geïmplementeerd.

5.3.1 Europese digitale identiteit (eIDAS en EUDI Wallet)

Europa werkt aan een uniforme digitale identiteit waarmee inwoners veilig kunnen inloggen en gecontroleerd gegevens kunnen delen. De komst van de EUDI Wallet maakt het mogelijk dat inwoners zelf regie houden over hun digitale gegevens en deze eenvoudig kunnen gebruiken bij gemeentelijke diensten. Deze ontwikkeling ondersteunt privacy-versterking, vermindert administratieve lasten en maakt grensoverschrijdende dienstverlening eenvoudiger. Kerkrade volgt de landelijke implementatie en bereidt aansluiting voor zodra dit mogelijk en verantwoord is.

5.3.2 Centraal klantportaal als toegangspoort

Kerkrade streeft naar één centrale digitale toegang voor inwoners en ondernemers. Een centraal klantportaal biedt een uniforme gebruikerservaring en maakt het mogelijk om diensten domeinoverstijgend aan te bieden. Door veilig in te loggen met e-herkenning, DigiD kan het portaal veilige authenticatie ondersteunen. Door toekomstige koppeling met de EUDI-wallet komt daar in de toekomst de mogelijkheid tot gecontroleerde gegevensuitwisseling bovenop. Dit draagt bij aan gebruiksgemak, transparantie en efficiëntere dienstverlening.

5.3.3 MijnOverheid en Persoonlijke Internetpagina (PIP)

MijnOverheid wordt een belangrijk kanaal voor communicatie en persoonlijke overheidsinformatie. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot een Persoonlijke Internetpagina (PIP) als lokale aanvulling, waarin inwoners inzicht krijgen in hun gegevens, lopende zaken en relevante gemeentelijke informatie.

Door samenhang te creëren tussen PIP, klantportaal en toekomstige Europese identiteitsvoorzieningen ontstaat een geïntegreerde digitale omgeving die regie, transparantie en gebruiksgemak versterkt.

5.3.4 Toepassing van blockchain

Blockchain kan waardevol zijn in situaties waarin meerdere partijen gegevens delen en vertrouwen, transparantie en herleidbaarheid centraal staan. Voorbeelden in Nederland, zoals lokale beloningssystemen voor inwonersparticipatie, laten zien dat deze technologie nieuwe vormen van samenwerking en betrokkenheid kan ondersteunen. Kerkrade verkent blockchain daarom selectief in pilots en regionale samenwerkingen, waarbij publieke waarde, veiligheid en proportionaliteit leidend zijn.

5.4 Adoptie en organisatieontwikkeling

De waarde van digitale innovaties ontstaat pas wanneer medewerkers, processen en organisatiecultuur deze ontwikkelingen daadwerkelijk omarmen. Voor Kerkrade betekent dit dat adoptie geen afsluitende stap is, maar een integraal onderdeel van elke digitale vernieuwing. Nieuwe technologieën zoals procesautomatisering, AI, digitale identiteiten en klantportalen vragen om een visie, duidelijke kaders, heldere communicatie en ondersteuning in het dagelijks werk.

De gemeente Kerkrade stimuleert adoptie door tijdig betrokkenheid te organiseren, vaardigheden te versterken en ruimte te bieden voor experimenteren en leren. Door technologie en organisatieontwikkeling hand in hand te laten gaan, ontstaat een duurzame digitale transformatie die aansluit bij de behoeften van inwoners, ondernemers en medewerkers.

Kernpunten - Spoor 5

- We kijken voortdurend naar nieuwe technologieën om slimmer te werken en de dienstverlening te versterken.
- Common Ground, een landelijke strategie waarbij data bij de bron worden opgeslagen en bevraagd en zoveel mogelijk wordt gekozen voor Open Source-toepassingen, wordt gevolgd voor modernisering van onze architectuur.
- We zetten in op robotisering en automatisering van processen en processtappen. Robotisering levert snelle efficiëntiewinst. AI ondersteunt complexere analyses en interactie.
- Digitale trends, zoals de EUDI-wallet, een klantportaal en blockchain, worden gevolgd en waar nodig en mogelijk toegepast.

Onderhoud en evaluatie

Dit informatiebeleidsplan is een dynamisch beleidskader dat gedurende de looptijd jaarlijks wordt geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd.

De uitvoering van het informatiebeleidsplan vindt plaats via onderliggende deelproducten. De ICT-projectenkaart vormt hierbij de centrale schakel tussen de beleidsdoelen en de concrete uitvoering. Evaluatie en onderhoud van het beleid en de deelproducten vinden cyclisch plaats, waarbij de afdeling Informatie & Facility Management een coördinerende en adviserende rol vervult. In onderstaande tabel is weergegeven hoe het informatiebeleidsplan en de bijbehorende deelproducten zullen worden geëvalueerd en onderhouden.

Onderdeel	Activiteit	Frequentie	Verantwoordelijke
Informatiebeleidsplan	Evaluatie actualiteit, doelbereik en samenhang	Jaarlijks (maart)	Hoofd afdeling Informatie & Facility Management
Informatiebeleidsplan	Advisering over beleidsaanpassingen	Bij evaluatie/ bij majeure wijzigingen	Hoofd afdeling Informatie & Facility Management CISO FG
Informatiebeleidsplan ICT-projectenkaart	Vaststellen (gewijzigd) beleid Actualisatie prioriteiten, planning en samenhang	Indien nodig Jaarlijks	College van B&W Hoofd afdeling Informatie & Facility Management
Deelproducten	Doorwerking beleidswijzigingen naar projecten en beheer	Doorlopend	Projectleiders Functioneel beheerders

Beleidskaders en wet- en regelgeving

Het informatiebeleid van de gemeente Kerkrade staat niet op zichzelf, maar wordt mede beïnvloed en gevormd door een breed scala aan wettelijke en beleidsmatige kaders op drie niveaus: gemeentelijk, landelijk en Europees. Ze bieden richting en houvast voor onze keuzes en zorgen ervoor dat we voldoen aan wettelijke verplichtingen, maatschappelijke verwachtingen en technologische ontwikkelingen. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste wetten, normen en beleidskaders toegelicht die de basis vormen voor ons informatiebeleid en de verdere professionalisering van onze organisatie.

Gemeentelijke beleidskaders

AI-kaders en AI-beleid

In 2025 zijn de AI-kaders gemeente Kerkrade vastgesteld. De doelstelling van dit document is het intern vastleggen van de noodzakelijke afspraken en stappen die gelden en genomen dienen te worden voordat een AI-systeem in gebruik kan worden genomen. In 2026 volgt er nog een (regionaal) AI-beleid.

Collegeprogramma 2022-2026

Het collegeprogramma stelt dat het belangrijk is om een goede, geordende en toegankelijke informatievoorziening op basis van informatiebeleid te regelen net als doel de kwaliteitsverhoging van onze dienstverlening. Daarbij wordt zowel stuurinformatie als de uitvoering van de informatievoorziening benoemd. Voor de digitale dienstverlening wordt het belang van digitalisering van processen aangestipt en is het van belang dat digitale communicatie snel en betrouwbaar is. Procesmatig werken wordt ook aangestipt als voorwaarde voor efficiency van bedrijfsvoering en er is oog voor duurzame digitale toegankelijkheid.

Informatiebeveiligingsbeleid

Het strategisch informatiebeveiligingsbeleid vertaalt voor de periode 2025-2029 de ontwikkelingen, wettelijke kaders en standaarden naar drie strategische doelen, te weten: risico's beheren en incidenten voorkomen, het waarborgen van de veiligheid van bedrijfsmiddelen, -processen en persoonsgegevens en de naleving en het reactievermogen verbeteren. Ten slotte geeft het uitgangspunten voor het voor het verder ontwikkelen en inrichten van maatregelen rondom informatieveiligheid.

Lokaal Uitvoeringsprogramma Vie

Het Lokaal uitvoeringsprogramma Vie 2025-2027 geeft handvatten aan de noodzaak van een gezamenlijke inzet op vitaliteit en gezondheid. Het gedachtegoed is opgebouwd rond drie pijlers: gezonde jeugd, vitaal ouder worden en vitale wijken. Om de voorgang en resultaten meetbaar te maken, is datagedreven werken van belang.

Privacybeleid

Het privacybeleid 2026-2029 vormt het kader voor het zorgvuldig en rechtmatig omgaan met persoonsgegevens. Het beleid is van toepassing op alle verwerkingen van persoonsgegevens door of namens de gemeente. Daarbij wordt voldaan aan de wettelijke verplichtingen uit de AVG en, waar van toepassing, de Wpg. De gemeente streeft naar een beheerst en aantoonbaar niveau van privacyborging. Het beleid benadrukt het belang van een risicogebaseerde aanpak met duidelijke taken, verantwoordelijkheden en toezichtstructuren.

Visie op bedrijfsvoering

Naast de visie op dienstverlening, is in 2025 ook de visie op bedrijfsvoering vastgesteld. Hierin wordt bedrijfsvoering gezien als het geheel aan ondersteunende functies voor de organisatie. Voor een effectieve bedrijfsvoering wordt onderstreept dat er inzicht moet komen in processen, rollen en verantwoordelijkheden. In de visie wordt bovendien onderschreven dat informatietechnologie- en management een steeds prominentere rol inneemt bij de inrichting van die processen. Een kanttekening die daarbij gesteld wordt is dat de centrale bedrijfsvoeringskaders actiever moeten worden uitgedragen en dat de klanten helderheid moeten krijgen over de rollen en verantwoordelijkheden die binnen de organisatie gelden.

Visie op dienstverlening

In 2025 is de visie op dienstverlening van gemeente Kerkrade vastgesteld. Deze visie vormt een belangrijk uitgangspunt voor de verdere professionalisering van de organisatie en vraagt om een samenhangende en procesgerichte manier van werken. Een van de geformuleerde uitgangspunten is 'We werken persoonlijk waar het nodig is en digitaal waar het kan'. Gesteld wordt dat de gemeente Kerkrade inzet op digitale dienstverlening om processen efficiënter te maken en om burgers en ondernemers de mogelijkheid te bieden om zaken 24/7 online en veilig te regelen. Ook wordt in de visie het belang van procesoptimalisatie voor een effectieve en efficiënte dienstverlening benadrukt.

Weerbaarheidsprogramma

In 2025 is het weerbaarheidsprogramma voor de gemeente Kerkrade vastgesteld, waarin de strategie uitgezet wordt om weerbaarder te worden tegen externe dreigingen en crises. Een van de sporen van deze strategie is de bedrijfscontinuïteit van de eigen organisatie. Voor het borgen van de bedrijfscontinuïteit is het van belang dat (kritieke) processen goed vastgelegd zijn. Daarnaast zal in noodsituaties altijd de juiste data voorhanden moeten zijn.

Landelijke wetgeving

Archiefwet

Regelt het beheer en behoud van overheidsinformatie. Overheidsorganen moeten informatie in goede, geordende en toegankelijke staat bewaren en na een bepaalde termijn overbrengen naar een archiefinstelling. De nieuwe Archiefwet (verwacht rond 2027) verkort de overbrengingstermijn van 20 naar 10 jaar en sluit beter aan op digitale informatiebeheer.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO 2.0)

Stelt uniforme normen voor informatiebeveiliging binnen de overheid. BIO2.0 introduceert een risico-gebaseerde aanpak en sluit aan op internationale standaarden (ISO 27001/27002).

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

Landelijke registratie waarin alle adressen en gebouwen in Nederland zijn vastgelegd. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bijhouden van deze gegevens, die essentieel zijn voor onder andere de dienstverlening aan inwoners, het beheer van de openbare ruimte, en het uitvoeren van wettelijke taken. Zorgt voor uniforme, actuele en betrouwbare adresinformatie die door verschillende overheidsorganisaties en ketenpartners wordt gebruikt.

Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)

Bevat gedetailleerde topografische gegevens van de fysieke leefomgeving, zoals wegen, water, groen, gebouwen en andere objecten. Gemeenten en andere bronhouders werken samen aan het actueel houden van deze registratie.

Basisregistratie Ondergrond (BRO)

Centrale registratie van gegevens over de Nederlandse ondergrond, zoals bodemlagen, grondwater en funderingen. Deze registratie helpt gemeenten bij het uitvoeren van ruimtelijke ordening, bouwprojecten, milieubeheer en het waarborgen van veiligheid.

Basisregistratie Topografie (BRT)

Bevat topografische kaarten en gegevens op landelijke schaal, beheerd door het Kadaster. Deze registratie biedt een overzicht van de ligging van wegen, wateren, bebouwing en andere geografische elementen.

Basisregistratie Kadaster (BRK)

De BRK registreert alle eigendommen, percelen en rechten die betrekking hebben op vastgoed in Nederland. Het Kadaster beheert deze registratie, die cruciaal is voor het vastleggen van eigendomsverhoudingen, het uitvoeren van ruimtelijke plannen en het waarborgen van rechtszekerheid.

Omgevingswet

Bundelt 26 wetten voor de fysieke leefomgeving (ruimte, milieu, natuur, water). Doel: vereenvoudiging, integrale benadering en snellere besluitvorming. Digitalisering speelt een sleutelrol via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Wet digitale overheid (Wdo)

Regelt veilige en betrouwbare digitale toegang tot overheidsdiensten via erkende identificatiemiddelen (eID). Legt verplichtingen op voor informatieveiligheid en open standaarden.

Wet elektronische publicaties (Wep)

Verplicht bestuursorganen om officiële bekendmakingen digitaal te publiceren via één landelijk platform (officielebekendmakingen.nl). Verhoogt toegankelijkheid en digitale attendering.

Wet hergebruik overheidsinformatie (Who)

Geeft burgers en bedrijven het recht om openbare overheidsinformatie opnieuw te gebruiken, ook voor commerciële doeleinden. Sinds 2024 uitgebreid met verplichting tot actieve beschikbaarstelling van hoogwaardige datasets en dynamische gegevens.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv)

Geeft burgers en bedrijven het recht om digitaal berichten te sturen aan bestuursorganen. Bevat zorgplicht voor ondersteuning van digitaal minder vaardigen.

Wet open overheid (Woo)

Vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Regelt actieve en passieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Doel: transparantie en controleerbaarheid van overheidsoptreden.

Wet politiegegevens (Wpg)

Regelt verwerking van persoonsgegevens door politie en opsporingsdiensten. Waarborgt privacy en stelt strikte voorwaarden aan opslag, gebruik en verstrekking van politiegegevens.

Europese wetgeving

AI Act

Stelt regels voor het gebruik van AI op basis van risicoclassificatie (verboden, hoog, beperkt, minimaal risico). Bevat verplichtingen voor transparantie, documentatie en toezicht, vooral bij hoog-risico toepassingen en generatieve AI-modellen.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Uniforme regels voor verwerking van persoonsgegevens binnen de EU. Legt nadruk op privacyrechten, transparantie en beveiliging.

Cyberbeveiligingsverordening

Stelt eisen aan cybersecurity en certificering van ICT-producten en -diensten. Ondersteunt veilige digitale infrastructuur in de EU.

Digital Governance Act (DGA)

Regelt het delen en hergebruik van data tussen organisaties en sectoren, inclusief data-altruïsme en dataruimtes.

eIDAS 2.0

Regelt elektronische identificatie en vertrouwensdiensten binnen de EU. Introduceert Europese digitale identiteit (wallet).

Europe's Digital Decade

Strategisch programma met doelen voor digitale transformatie van EU tegen 2030 (digitale vaardigheden, infrastructuur, bedrijfsleven, publieke diensten).

NIS2-richtlijn

Verplicht lidstaten tot strengere cybersecuritymaatregelen en risicobeheer. Wordt in Nederland geïmplementeerd via de Cyberbeveiligingswet.

Open Data Richtlijn

Stimuleert beschikbaarstelling van overheidsinformatie als open data. Basis voor nationale Who.

Urban Air Mobility

EU-regelgeving voor drones en luchtmobiliteit in stedelijke gebieden, inclusief veiligheid en privacy.

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders in zijn vergadering van 21 april 2026.

Het college, de secretaris,

dr. T.P. Dassen-Housen R.M.J. S. Stijns

Bijlage 1 - Verklarende begrippenlijst

Deze begrippenlijst bevat kernbegrippen uit dit informatiebeleidsplan. De lijst helpt bij het begrijpen van gebruikte termen en afkortingen, en biedt een compacte uitleg per begrip. Afkortingen zijn waar mogelijk uitgeschreven tussen haakjes.

Wetgeving en intern beleid zijn uitgewerkt in het hoofdstuk Beleidskaders en wet- en regelgeving en zodoende niet opnieuw opgenomen in deze begrippenlijst.

Begrip	Uitleg
AI (Kunstmatige Intelligentie)	Technologie die taken uitvoert waarvoor normaal menselijke intelligentie nodig is, zoals besluitvorming of analyse.
API (Application Programming Interface)	Een API is een set afspraken waarmee softwarecomponenten met elkaar communiceren, vaak via gestandaardiseerde koppelingen.
Azure Active Directory (Azure AD)	Dienst van Microsoft waarmee organisaties veilig regelen wie toegang heeft tot hun systemen en toepassingen, en waarmee gebruikers bij verschillende applicaties kunnen inloggen met één account.
Business Intelligence (BI)	Het verzamelen, analyseren en presenteren van gegevens om beleid en bedrijfsvoering te ondersteunen.
Business Continuity Management (BCM)	Het systematisch plannen en organiseren van maatregelen om de continuïteit van essentiële processen en diensten te waarborgen bij verstoringen of calamiteiten.
Cloud	Netwerk van externe servers waarop gegevens en software worden opgeslagen en via internet toegankelijk zijn, zodat er geen lokale opslag of installatie nodig is.
Common Ground	Gemeentelijke visie op informatievoorziening waarbij data losgekoppeld worden van applicaties en via open standaarden ontsloten worden.
Data governance	Beleid en processen rondom het beheer, gebruik en bescherming van data.
Datasoevereiniteit	Het principe dat organisaties zelf zeggenschap houden over hun data, inclusief waar en hoe deze worden opgeslagen en verwerkt.
Digitale autonomie	Het vermogen van een organisatie om zelf regie te voeren over haar digitale infrastructuur en data.
Digitale duurzaamheid	Het duurzaam bewaren en toegankelijk houden van digitale informatie over de lange termijn.
Digitale ondertekening	Juridisch geldige elektronische handtekening onder documenten.
Digitale volwassenheid	Digitale voorzieningen niet alleen aansluiten laten bij gebruikerswensen en ICT-ontwikkelingen, maar vanaf het begin ontwerpen met aandacht voor privacy, informatiebeveiliging en toekomstbestendigheid.
EUDI Wallet	Een door de EU gestandaardiseerde digitale identiteitsapp waarmee burgers en bedrijven veilig hun identiteit en persoonlijke attributen kunnen opslaan en gecontroleerd delen voor online diensten.
Functioneel applicatiebeheer	Beheer van de werking en inrichting van applicaties zodat ze aansluiten op de bedrijfsprocessen.
GEMMA-architectuur (GEMEentelijke Model Architectuur)	Landelijke referentiearchitectuur voor gemeenten, bedoeld om informatiesystemen gestandaardiseerd en samenhangend in te richten. Gebaseerd op de NORA-architectuur.
Geo-applicatie	Softwaretoepassing die zich richt op het verzamelen, beheren, analyseren en presenteren van geografische (ruimtelijke) informatie.
Geo-informatie	Informatie over objecten met een plaatsgebonden kenmerk. Een ruimtelijk (of locatie-)kenmerk verwijst naar een plek op de aarde. Geeft daarmee ruimtelijk inzicht en verrijkt en ondersteunt daarmee beleid en uitvoering.
MijnOverheid	Landelijk platform waar burgers digitale berichten van overheidsinstanties kunnen ontvangen en beheren.
NORA-architectuur (Nederlandse Overheid Referentie Architectuur)	Een afsprakenstelsel voor het ontwerpen van digitale overheidsdienstverlening, bedoeld om samenhangende, betrouwbare en toegankelijke diensten te realiseren binnen de publieke sector. Vormt de basis voor de GEMMA-architectuur.
Open source	Software waarvan de broncode vrij beschikbaar is en door iedereen aangepast en hergebruikt mag worden.
Open standaard	Een publiek beschikbare afspraak over de uitwisseling van gegevens, die vrij toepasbaar is zonder beperkingen. Zorgt ervoor systemen makkelijk gegevens met elkaar kunnen uitwisselen.
Power BI	Microsoft-tool voor het maken van interactieve dashboards en rapportages.
RPA-scripts	Korte digitale instructies waarmee een software-robot eenvoudige, herhalende taken automatisch kan uitvoeren.
Regievoering	Het sturen en coördineren van ICT-dienstverlening en informatievoorziening, vaak via externe partners.
SaaS (Software as a Service)	Softwaremodel waarbij applicaties via de cloud worden aangeboden en beheerd door de leverancier.
SLA (Service Level Agreement)	Contractuele afspraken over de kwaliteit en beschikbaarheid van geleverde diensten.

Zaakgericht werken

Vorm van procesgericht werken waarbij informatie die tijdens een proces wordt ontvangen of gecreëerd, samen met de informatie over dat proces, wordt geregistreerd als zaak en deze uniform kan worden ontsloten naar alle betrokkenen.

Bijlage 2 - SWOT-analyse Common Ground

Sterktes (S)

Meer regie op data en ITinfrastructuur: Gemeenten bepalen zelf hoe gegevens worden opgeslagen en gebruikt, waardoor afhankelijkheid van leveranciers afneemt en marktwerking gezonder wordt.

Betere informatie voor beleid en uitvoering: Actuele gegevens zijn sneller beschikbaar, waardoor beleid sneller kan worden ontwikkeld en uitgevoerd.

Efficiënter en goedkoper werken: Door het gebruik van modulaire componenten en open standaarden kan de gemeente sneller en goedkoper nieuwe functionaliteit realiseren.

Betere dienstverlening: Inwoners en ondernemers krijgen snellere, veiligere en betrouwbaardere digitale toegang tot gemeentelijke diensten.

Flexibiliteit en wendbaarheid: Systemen kunnen eenvoudiger worden vervangen of aangepast aan veranderende behoeften.

Sterker informatiebeheer: Kwaliteit en vindbaarheid van informatie worden verbeterd doordat gegevens dichterbij het werkproces worden beheerd.

Zwaktes (W)

Onvoldoende functionaliteit in bronapplicaties: Veel bestaande applicaties kunnen nog niet goed omgaan met moderne gegevensuitwisseling of duurzame archivering.

Afbouw van centrale systemen is ingrijpend: Het loslaten van centrale documentenkluizen en gegevensmagazijnen vraagt om een zorgvuldig transitieplan en duidelijke besluitvorming.

Afhankelijkheid van draagvlak en betrokkenheid: Common Ground werkt alleen als medewerkers, proceseigenaren en management actief meedoen en veranderingen ondersteunen.

Kansen (O)

Strategische samenwerking en standaardisatie: Gemeenten kunnen gezamenlijk standaarden en digitale bouwblokken ontwikkelen, waardoor innovatie wordt versneld en kosten op landelijk niveau worden gedeeld.

Versterking van publieke waarde en transparantie: Betere gegevenskwaliteit en dienstverlening vergroten het vertrouwen van inwoners en bedrijven.

Sterkere naleving van wet- en regelgeving (compliance): Door gegevensbeheer en archivering beter te organiseren, sluit de informatievoorziening structureel aan op bestaande en toekomstige wet- en regelgeving.

Bedreigingen (T)

Technologische en organisatorische complexiteit: De overgang naar een nieuwe manier van werken vraagt om aanpassingen in systemen, processen en organisatie.

Risico op fragmentatie: Zonder goede governance kunnen gegevens en processen versnipperd raken wanneer centrale systemen worden afgebouwd.

Samenwerking en betrokkenheid: Common Ground werkt alleen als gemeenten, leveranciers en ketenpartners dezelfde standaarden toepassen en actief samenwerken.

Bijlage 3 - Geraadpleegde bronnen, anders dan eerder genoemde wetgeving en beleidskaders

- **AI Act – Shaping Europe’s Digital Future**
<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/regulatory-framework-ai>
- **Common European Data Spaces – Shaping Europe’s Digital Future**
<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/data-spaces>
- **Data Act – Shaping Europe’s Digital Future**
<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/data-act>
- **eIDAS 2.0 – Raad keurt rechtskader goed (Europa Decentraal)**
<https://europadecentraal.nl/nieuws/raad-keurt-rechtskader-eidas-2-0-goed/>
- **Europese AI Act goedgekeurd – Digitale Overheid**
<https://www.digitaleoverheid.nl/nieuws/europese-ai-act-goedgekeurd/>
- **Meerjarenvisie Zicht op Nederland – Ruimtelijke Ordening Nederland**
<https://www.ruimtelijkeordering.nl/documenten/2024/02/12/meerjarenvisie-zicht-op-nederland>
- **Overheidsbreed standpunt generatieve AI – Rijksoverheid**
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/04/16/het-overheidsbrede-standpunt-voor-de-inzet-van-generatieve-ai>
- **Regulation (EU) 2024/1183 – EURLex**
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32024R1183>
- **Signalenkaart Betrouwbare Overheid – Rijksrecherche**
<https://www.rijksrecherche.nl/documenten/2024/12/10/signalenkaart-betrouwbare-overheid>
- **Solido: Begroting 2026**
- **Voorstel voor een eprivacyverordening – Shaping Europe’s Digital Future**
<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/eprivacy-regulation>
- **VNG – Wetgevingscluster dataregelgeving**
<https://vng.nl/artikelen/wetgevingscluster-dataregelgeving>